

Univerza v Ljubljani
Pravn. fakulteta

Šol. l. 2009/ 10

KAZENSKO MATERIALNO PR.

Zapiski

Avtor: A. L.

KRIMINALITETA

1. SOC.PATOLOŠKI POJAVI:

- **deviantno/ odklonsko ravn.:** v nasprotju s posam. ^v celim sist. norm → - predznak v konkr. dr. okolju- napad poseb. inter. → poseb. dr. pojav
- **krimin.:** rav., ki ogrožajo čl. temeljne vredn.- škodljivo za čl. + dr. → samo kar določeno kot k. v drž. zakonod.
 - o **gibanje krimin.**= spl. odsev zakonitosti + gibanj dr.
 - o **vzroki-** domneve kriminologije: prepletenost
 - **posam.:** svobodna zla volja- bio. + psih. dejavniki
 - **dr.:** potrebe po izboljšavah
- **Slo stanje:** ni točne podobe- veliko temno polje → spl. večanje št. KD
 - o notr. **struktura:** max= KD zoper premož. + življ. ^ telo + jav. red ^ mir
 - najprej večanje **mladol.** storilcev, nato manjšanje
 - o struktura **storilcev:** nižja izobrazba + življ. raven + os. motnje + odvisniki
 - veliko **povratnikov**
 - o k.. pol. **sod.:** zakonod. določi razpon k. → sod. izbere + odmeri sank.

2. KAZNOVAL. PR.:

- **k. ravn.:** v Ust. določeni org. prist. za določitev k. ravn. s pr. predpisi → pr. norme= v skladu s spl. veljavno moralo
- **klasifikacija:** glede na mero škodljivosti (kvalitat. merilo) + pogostost ^ področje
 - o **disc. prest.:** kršitve vezane na delo + funkcijo + status
 - **sank.:** opomin + denar + razrešitve ^ premestitve
 - subsid. uporaba **k. določb**
 - **discipl. odg. nadomešča k.:** če neKD o v zaporu, se lažja KD kaznujejo le disc.
 - o **prekrški:** kršitev pravil pomembnih za sožitje + varn.t ljudi → kršitev zak. + uredb + odlokov samoupr. skupnosti
 - **sank.:** globa + opomin + k. točke + prepoved vožnje + izgon
 - o **KD :** hude kršitve dr. zapovedi ^ prepovedi → protipr. + visoka st. nevarn.
 - **mala in se:** zla sama po sebi → očitna nevarn.
 - **mala prohibita:** zakonod. ga določila za prepovedanega → grožnja trenutno pomembni vredn..
 - **sank.:** prostost + prav. + premož.
- **razm.** med k. ravn.: odg. za hujše k. ravn. izključuje odg. za milejše
 - o prekršek + **KD :** vodi le post. za KD → le sank. za KD
 - o prekršek + **disc. prest.:** nujno obe sank. hkrati
 - o **disc. prest. + KD :** lahko hkrati obe sank.
- **kaznoval. sank.:** vsaka zapoved/ prepoved ima tudi pr. sank. → tiste, ki grozijo z omej./ odvzemom prav. → kaznoval. pr.

3. K. PR.:

prav. drž. k. storilce → hkrati 2 protislovni f: varst.a + garantna

- **morala:** občečl. vredn. + pravila obnašanja → k. pr. jo inkriminira- ideal= pr. del morale- v resnici= morala le del pr. (mala in se)
- **pol.:**
 - o **kratkoročno:** k. pr.= sredstvo pol.
 - o **dolgoročno:** = za demokr. cilje
- **delitev:**
 - o **material.:** določajo k. ravn. + k. sank.
proc.: prav. + dolž. org. k. post.
 - o **izv.ilno:** KD o + kako izv. k. sank. (ZIKS)
organizacijsko: organiz. + prist. + poobl. → položaj drž. org.
 - o glede na **subj.:** spl. + poseb. (pos. skupina ljudi)
 - o glede na **okoliš.:** redno + izr. (veljava v določenih razm.)
- **mednar.:**
 - pravila **izročanja + veljavnosti** k. pr. + mednar. pr. **pomoči**
 - **vojni** odnosi
 - o določbe mednar. **konvencije:** veljavnost, ko ratificira določeno št. drž. → nač. nadmočnosti mednar. k. pr. nad nacion.- neposr. + supremacija
 - o mednar. **sod.** za k. preg. os.: Haag- Rim. statut → Slo prenesla del represivne oblasti- ne odloča o:
 - **genocid**
 - hudodelstva zoper **človečnost**
 - **voj. hudodelstva**
 - o **EU:** sprejema okvirni sklep (sank. + znaki k....) → nujno prilagoditi- postanejo sestavni del nacion. ureditve

4. ZNANOSTI:

- **k. pr.**= sist. pr. pravil
- k.pr. **znan.:** pojem
 - o **ožje:** pomen + razlaga norm
 - o **širše:** znan.- raziskovalno o krimin. + preprečevanjem
- **krimin.:**
 - o **kriminologija:** o kriminaliteti
 - o krimin. **pol.:** teor. + praksa o boju proti krimin. (preg. + k. pol. + preprečiti)
 - sod. **psihologija**
 - o **penologija:** izv. k. sank. → postpenalna pomoč: poboljšanje + resocializacija storilcev (prepreči povratnike)
 - o **kriminalistika:** razjasnitev dogodka + najdenje storilca + sledovi
 - o sod./ **forenzična medicina:** neposr. praktična → vir k.pr. znan.
 - o - II - **psihiatrija:** duš. abnormalnosti → krivda + pršt.

5. RAZVOJ:

- **praskupnost:** posam.= skupini → povezanost koristi posam. + skupine- skupina s sank. brani svoj obstoj
- **nastanek drž.:** drž. odpravi samopomoč + monopolizira nasilje kot sredstvo za red → posam. + nesist. k.pr. določbe

- o **omejitve**: talionsko nač. + individ. odg. (ne kolektivna)
- o **vsebina**: varst.o premož. + temeljnih čl. dobrin
- o **teor.:** k. le KD or izv. KD z naklepom
- **zg. krščan.** + fevd.:
 - o **Avguštin**: KD si ne izmišljati po svoji volji- mora biti najprej greh
 - o **Tomaž Akvinski**: KD le kar greh kot kršitev božjega reda → vsi nosijo v sebi zlo- grešijo iz navade + nevednosti, ne iz namere
 - o **razvoj fevd.:** 1. zapisi običajnega pr.- leges barbarorum → komentarji + glose
 - o **cerk./ kanon. pr.:** humane ideje o krivdni odg.- poboljšanje
 - o **Constitutio Criminalis Carolina**: 1. k. kodif.
- **renesansa**: zač. filoz. drž. + pr. → Montesquieu (Duh zak.) + Voltaire + Rousseau
 - o **Beccaria**: dr. pogod. + prav. drž. do represije
 - **preprečiti delinkventu** škoditi sodržavljanom → zato sorazm. k. (če prehude= napravijo ljudi neobčutljive)
 - KD + k. smejo **predpisati le z zak.** → jasnost ^ razumljivost + možnost obrambe
 - **vpliv**: slo F. K. Jelenc + odprava torture ^ smrtne k. (Toskana + A)
- **fr. revol.**- razsvetljenstvo (antifevd.): max Δ
 - o **nač.:** humanost + enakost + absol. določene k. + sorazm. k. + vrsta k. mora ustrezati vrsti KD
 - o **nastanek k.** pr.: šola + pojmovanje k. odg. ^ k. → fr. + bavar. zakonik
 - o **D + A + Rus** (absol.): drž. uporablja nasilje za varst.o čl. prav. → nasprotja:
 - **Carpzov**: stroge k.- special. prevencija (individ. zastraševanje)
 - **Kant**: general. prevencija + absol. pravičnost
 - **Hegel**: model triade- k. za ravnotežje
- **socioantropol. šola** dr. obrambe: razred. nasprotja- naraščanje krimin. + zaostreno nasilje drž.
 - o **raziskave**: statist. + soc. + eko + antropol. (psihopatol. + bio hipoteze)
 - o **konceptije**:
 - **krimin.pol.:** klasifikacija delinkventov + ukr. sorazm. z nevarn.- glede na vrsto krimin. (individ. + soc. preventivni)
 - **k.pr.:** nevarn. storilca (KD) + soc. odg. + k.
- **soc. šola**: dr. dejavniki krimin. + čl. delinkventnosti → ideje: Liszt + Prins + Hamel
- **modernisti**: eklektična šola → velika EU zakonod. reforma
 - o **nač.:** varst.o dr. reda + pr. drž. + čl. razum ^ svobodna volja + predvsem general. prevencija + povračilne ^ represivnost k.
 - o **med sv. v.- totalit.:** odprava nač. zakonitosti- krute ^ nečl. k. + diskrimin. + režimska/ pol. sod. ^ policija → zloraba k. represije
- **po II. sv. v.:** krimin.pol. ideja o uspešnejšem preprečevanju krimin. (nova dr. obramba) → demokr. + nač. zakonitosti + pr. varn. + ČPS... → tudi mednar.- OZN

5.1. SLO:

- Yugo **med sv. v.:** 6 pr. območij + nov k. zakonik
- **II. sv. v.** (kapitulacija):
 - o **Odlok** o zaščiti **Slo** naroda in njegovega gibanja **za osvoboditev** in združitev

- o nač.: individ. ^ krivdna odg. + humanost
- o uredba Vrh. štaba o voj. sod.
- po II. sv. v.: uporaba nekaterih pravil stare Yugo + sprejem zak. (1945)
 - o spl. del. k. zakonika (1947) → zgled SZ- analogija + ni ČPS + omogoča samovoljo + nezakon.
 - o nov zakonik (1951) + zakonik o k. post. (1953): popravljen
 - o nova Ust. (1974) → 1. Slo k. zak. (1977)- demok. nač.
- Slo- k. zakonik:
 - o 1994: usklajenost z Ust. + novim dr. razm. + razvojem k. pr. + nove sank.
 - o novela- 1999: zaostrena k. represija
 - o 2004: usklajenost z mednar. → Δ predvsem poseb. dela: korupcijska dej. + KD zoper človečnost + jav. red in mir + gospod. KD
 - o nov zakonik- 2008: Δ nač. + institutov spl. dela + zastaranje k. sank.

II. ZAKONOD.

1. VIRI: pr. predpisi, ki obsegajo k.pr. določbe

- o **mater.:** druž. odnosi, dobrine in vredn. → moralna in etična upravičenost/ legitimnost k. zak.
- o **form.:** pr. predpisi v pr. redu in sist. → izraz mater. virov
- **Ust.:** jamstvo za gl. vredn. + razm. med drž. ^ posam. + nekatera dej. razglša za k.
- **mednar.** k. pr. pogod.: položaj zak. + neposr. uporaba ^ Δ v konkr. k.pr. norme → prenos dela suverenosti na mednar. k. sod. + org. EU
- **zakonod.:** neposr. vir → izp. form. (sprejet z max org.) + vsebinski (jasnost) pog.
 - o **zakonik:** celovit sist.- ureja področja dr. življ.
 - **spl.** del: spl. pravila + nač. + el. → KD + odg. + sank. → spl. veljava za vse k.pr. določbe v 2.h pr. predpisih
 - **poseb.** del: konkretiz. spl. dela- posam. dej. ^ sank.
 - o **zak.:** posam. norma- k.pr. določba → KD :
 - **poimenovano**
 - **opisano:** k. znaki → določajo cono krimin.
 - **k.:** predpisana
 - o **stranska** k. zakonod.: k.pr. določbe v 2.h zak.
- **drugo:**
 - o **ZKP + ZIKS-1**
 - o **pr. predpis** na katerega se sklicuje k.pr.
 - o strok. + tehn. **pravila** (org. sod.)
 - o **blanketne** določbe- določbe iz 2.h pr. predpisov → nevarn., ker temeljijo na 2.h ciljih + mejah protipr. + avtomatične rešitve
 - o **običaji** + sod. **praksa** + k.pr. **znan.**

2. VELJAVNOST K. ZAK.: čas., kraj. in os. veljavnost

- **os.:** le polnolet. + ne glede na državljanstvo → izjeme
 - **le državljani** RS: ne člani EU
 - **le tujci:** ne člani EU
- o **poseb. zak.:**
 - **poseb. KD :** le os. s poseb. last. + prav.
 - **mladol.:** nad 14 → poseb. zak.
 - **mlajši polnol.:** izreče k. za mladolet.
 - ob izv. med **18-21**
 - **k. ne določa** pog. za sank. mlajšim polnol.
 - **pr. os.**
- o **izključitev** os. veljavnosti → imun.:
 - **poslanci** + svetniki DZ + DS
 - **Ust. sod.:** vsi, ki sodelujejo pri sojenju
 - **mater./** poklicna: izključitev krivde → ne odg. za mnenje pri izv. f
 - **proc./** nepoklicna: izključitev k. preg. → izv. os. v času f
 - po **mednar. pr.:**

- **šefi** 2.h drž.
- **diplomati** + konzulati
- funkcionarji **mednar. organiz.**
- **predlagalni delikti** + KD - preg. na zas. tožbo → če ni predl./ tožbe + umik tožbe
- **kraj + čas izv./ poskusa KD** → teor.:
 - **delavnostna:** čas
 - **posl.**
 - **ubikvitetna:** kraj. → enako pomembni vsi kraji (tudi če le posl.)
 - **kraj. prist. sod.:** KD or 1. zač. post., sicer pa kjer najprej vložena zaht.
- **čas. veljavnost:** velja zak. ob storitvi k.d. (načelo zakonitosti)
 - **zač.:** vsak zak. določi sam → KZ velja od 1.11.2008
 - **vacatio legis:** praviloma 15 dni, pri k. zak. po navadi daljši
 - **konec:** velja do veljave novega zak., ki ga nadomešča (molče ali izrecno odpravljen) → v k. pr. ne sme biti pr. praznin
 - **prepoved retroaktivnosti**
 - izjema= **uporaba milejšega zak.:** uporaba kateregakoli kasnejšega zak., če je za storilca milejši- treba ugotavljati ali v konk. zadevi v celoti ugodnejši → zakonod. 2. oceni nevarn. + težo KD
 - čas. **omej. zak.:** velja tudi po preteku časa, če KD storjeno v času veljavnosti omej. zak. (izjema od uporabe milejšega zak.)
 - **ožje:** zak. določi datum prenehanja veljave
 - **širše:** odv. od čas. omej. situacije/ odnosov
- **kraj.:** **Slo ne sme izročiti Slovenca 2. drž. ???**
 - **ozemlje:** represivna oblast (določa kaj je k.) + jurisdikcija (Slo sod.)
 - **teritor. nač.:** sodi drž. na čigar ozemlju je bilo KD izv.
 - **fakult. primarnost:** prednost pri sojenju, ne glede na to, če v tujini že obsojen → če že= potrebno dovoljenje min. za pravosod.- vprašanje smotrnosti + možnost omilitev
 - **kopno + vode + zrak**
 - **ladje + letala:** ozemlje tiste drž. pod čigar zastavo ladja pluje + drž. registracije letala- med poletom/ plovbo ne glede na kraj
 - **pristanišče/ letališče:** teritor. nač.
 - **mednar k. pr.:** drž. sodi tudi za KD izv. v tujini → kolizije- več možnosti= dobro, ker se storilec ne more izmakniti, če gre v 2. drž. → nač.:
 - **real.:** poseb. nevarn. + 2. drž. verjet.o ne bo preg. dovolj intenzivno → prednost pred real. nač. (za ta dej. ne veljata pers. nač.)
 - **fakult. primarno** nač.
 - **pol. KD + terorizem**
 - drž. podpisnice **medar. pogod.** dolž. preg.
 - **obligat. primarno** nač.: post. mora zač. tudi v Slo → lahko vračunavanje prestanih k.
 - **KD zoper Slo suverenost**
 - **ne velja identiteta norme**

- **personalit.:**
 - **akt./nacion.:** Slovenec izv. dej. v tujini
 - **pas.:** tujec izv. dej. v Slo^v proti Slovincu
 - **subsid. nač.:** samo če v tujini ni zadostna k. → **ne:**
 - k. že **prestal**
 - v tujini **oproščen** + odpuščen + **zastarala**
 - če se KD preg. na zaht. oškod. + **ni zaht.**
 - identiteta norme/ **2jna kaznivost:** pog. za uveljavitev kaznivosti= kaznivost v drž. kjer dej. izv. → dovoljenje pravosod. min. za odstop od nač.
- **univerzal.:** tujec izv. dej. v tujini^v zoper tujca + Slo ga zalotila[^] ga ne izroči tuji drž.
 - **subsid.**
 - **identiteta norme**
 - **izjema-** dej., ki so spl. k. po mednar. pr. (ratificiralo določno št. drž.- veljava neodv. od nacion. pr.): sme preg. ne glede na zak. drž., kjer dej. izv. + dovoljenje min. za pravosod.
 - **omej.:** naša drž. ne sme izreči hujše k. kot predpisana v zakonod. 2. drž.

3. NAČ.:

- **legitimnosti + omej. represije** (ni izrecno omenjeno): moral. uprav. represivnih posegov v ČPS- potrebno za varst.o pr. vredn. → obvezuje zakonod. + 2. org. represije[^] k. pravosod.
- **zakonitosti** (28. čl. Ust + gl. nač. buržoazije): dej. možno obsod. le, če v času izv. določeno za k. (v zak.)- nedopustnost ekstenzivne razl., ki širi cono krimin. + v škodo obdol. → varst.o ČPS + pr. varn.
 - **prepoved uporabe običajnega pr.:** predpisuje le z zak. (varst.o obdol.)
 - **prepoved retroaktivnosti KZ:** ni absol. (izjema, če novejši zak. milejši)
 - **določnost KZ:** razumljivo + brez dvoma kaj je k. → vseeno ne preozko
 - **prepoved analogije:**
 - **juris:** iz spl. nač. izhaja, da je nevarn./ k.
 - **legis:** podobnost primerom, ki jih zak. navaja prepovedani
 - **intra legem:** navedeni le nekateri znaki → le če enakovredn. dej.
- **humanost** (Ust.): način ravn. prist. org. z osuml., obdol., obsoj. + kakšne sank.
 - **KMP:** upoštevanje stiske + psih. stanja → predvsem pri k.: izbira + izv. + vrsta (samo 1 prostorska k.- zapor) + določene pr. posl. obsod.
- subj./ **krivdna odg.:** za obsod. potrebno dok. krivdo → nasprotja: zaradi odg. pr. os.
 - **obj. odg.:** odg. le za posl., ne glede na krivdo
 - **kolektivna odg.**
- **individualiz. k. sank.** (ni izrecno omenjeno): prilagoditev sank. glede na nevarn. dej. + storilčevo osebnost → pravičnost + smotrnost (resocializacija)

KD + ODG.

1. POJEM: KD + krivda + sank.

- **social. + moral.:** vladajoči del šteje za pomembne, ker posegajo v ČPS + dr. vredn. → ne interperson. ravn. (-, a škodijo le storilcu) + v KZ tudi 2. ravn.
- **pr.:**
 - o **abstr.:** iz morale- preprečitev samovolje zakonod. (Kant + Hegel + Akvinski)
 - o **form./ mater. (Slo):** mater. protipr. + koncept kaznivosti → **sestavine:**
 - **protipr.**
 - **varst.o pr. vredn.**
 - zak. mora **določiti** kaj je k. + **znake** → za zakonod. + pravosod.
 - **določiti k.**
 - o **obj.- subj.:**
 - **obj.:** ravn. v zun. svetu → če le obj.= vodilo v obj. odg.
 - **subj.:** ravn. storilca → če le subj.= ni potrebe po posl. v zun. svetu
- **spl.:** doktrina- nastala s proučevanjem + pomen za prih. → logična notr. struktura + pr. varn. + pravičnost (različne k.) + jasnost...
 - **common law:** obj. + subj. el.
 - **EU kontin. (Slo):** biti KD + protipr. + krivda → 3^v 4delno
- o **razvoj.:**
 - **Binding:** storilec subj. voljo do obj. nasprotovanja dr. normam
 - **Beling:** skladnost konkr. dej. z opisom inkriminacije
 - **ni delitve** med biti KD + protipr.
 - **klasični pogled:** biti KD ^ protipr.= obj. + krivda.= subj.
 - **neoklas.:** gl. del biti KD = krivda → 2jni položaj krivde
- o **merila:**
 - **biti KD:** učinek v zun. svetu + subsumpcija dej. stanja pod pr. normo
 - **protipr.:** nasprotovanje pr. normam + ni razl. dopustnosti takih ravn. (ne nujno v spl. delu KZ) → nač. enotnosti pr. reda- priznavanje 2. pr. panog + Δ glede na razvoj dr.
 - **krivda** + voljno ravn.: nujno dok. → opravičenost ravn.- razl.: nekatere neizogibne zmote + skrajne sile + zapovedi nadrejenega...

2. ČL. VOLJNO RAVN.:

- **f ravn.:**
 - o **povezovalna:** vsako KD = ravn.
 - o **izločevalna:** določa relevantne dr. pojave
- **el.:**
 - o **vred. nevtralen** pojav
 - o **čl.:**
 - lahko **kdorkoli-** delicta omissiva communia
 - le določen **krog os.-** - II - **propria**
 - o **voljno:** zmožnost nadzorovati svoje gibe + vedenje (ne pod absol. silo)
 - o izražanje v **zun. svetu**

- teor.:
 - o **naturalistična**: volja= gibalno ravnanje - za učinke v zun. svetu
 - o **finalistična**: gl.= cilj
 - o **soc.**: čl. obnašanje s predvidljivim soc. učinkom
 - o **osebna**: obnašanje= odraz čl. osebnosti- duš.duh. delovanje
- **k. storitev + opustitev**: akt. + pas. vedenje
 - o **opustitev**: kršitev zapovedi- dolž.
 - **prava**: pomembne dobrine → težko prepoznati prepovedano posl.
 - **naklep** v malom.
 - **blanketne** (podobne nepravim) v **neblanketne**
 - **neprave**: povezanost čl. z nevarn. (fiz. + pr. os. + vir) → garantna dolž. (garant)- **tipizacija**:
 - o **form.**- tradic.: izhajajo iz
 - **zak.**
 - **pogod.** (delovnopr.)
 - **predhodno ravnanje** potencialnega storilca (posedovati nevarne stv.)
 - dej. dalj časa trajajoči **življ. stiki**
 - o **f.**:
 - **varovalne**:
 - **druž.**
 - prevzete **dolž.** (zdravstvo)
 - ur. **položaj** + pr. os.
 - **nadzorstvene**:
 - **nevarn.** prem. (živali) ^ neprem.
 - **3. os.**, ki v stiku z - II -
 - nevarn. **kavzalni poteki**, ki jih sproži nosilec dolž. (promet. nesreče- pomoč)
 - **storitvene inkriminacije**: oblika prepovedi- aktivno odstrani nevarn. → opustitev mora imeti enak pomen kot storitev → lahko vsako KD, ki krši storitev- po dog. ne velja za:
 - o **hujše delikte**
 - o stv. **razžalitve** + verbalne delikte
 - o **zlorabe** + posredovanje + pripraviti do
 - o **pomoč** pri KD (blaga oblika sotorilstva)
 - o **izv. ravnanje**: 1 v več + zak. v naravnaj
 - **za opustitve**:
 - **pripisljivost posl.**: gotovost, da ne bi nastala, če ne bi ravnanje → psevdovzročnost
 - **naklep + malomarnost** → oblike (malom.):
 - **ne** prepozna **dobrine**
 - **ne** prepozna **okolijš.** garant. last
 - meni, da **ne more pomagati**

- **nepravilno ukr.**
 - **triažna pravila:** če prezasedenost storilca (kolizije dolž.)
 - **kdorkoli** → problem protipr.
 - pri **blank.** normah (zdrav.) → problem biti KD
- **prepovedana posl.:** učinek ravn./ Δ v zun. svetu
 - **dobrine:**
 - **poškodba** (lahko delna)
 - **ogrožitev**
 - **nevarn.:**
 - **konkr.**
 - **abstr.:** obstaja možnost + ni razvidna v normi + večinoma poškodb. (ogrožitvene- npr.: vožnja pijanega) → pogosto blank.
- **vzročna zveza:** obj. zveza med ravn. + posl. → nujno dok. (poleg krivde)
 - **teor.:**
 - **ekviv.-** o enakem pomenu vzrokov: vse kar pripomoglo k posl.
 - +: preprosto ^ jasno
 - -: odmislimo možnost šele, ko vzročna zveza že znana + včasih napačni sklepi + preširoki rezultati
 - **kvalitat. razlikovanje vzrokov** (\neq ekviv.): oženje rezultatov ekviv. t.
 - **adekvatnosti** (dopolnitev ekviv.): skrajno netipične posl. ravn. → relevantnost ravn.- ne razkrije vzrokov
 - **prekinitiv:**
 - umešanje **3.os.** + oškod.:
 - poznejše ravn. 2.h **prekinejo posl. 1. os.**
 - **Y-vzročnost:** Σ ravn. vodi k posl.
 - **naravna sila**
 - **naključje** (storilec se poškoduje)
 - **teor. obj. pripisljivosti:** iz ekviv. teor. → vrednotenje ravn.: protipr. nevarn. + nevarn. se mora odražati v posl. → pomembno pri kršenju dolž. ravn. + do posl. bi vseeno prišlo
 - **neprave opustitve:** treba zanikati, da
 - **obstajala** garantna **dolž.**
 - sploh **mogoče preprečiti**
 - **izp. dolž. bi** lahko **preprečila**

3. BIT KD:

- **določenost** v zak.: nač. zakon. + jasnost
 - **pr. kvalifikacija** izv. dej.: proc. ugotavljanja ali je dej. k. + katero
 - **znaki**, ki oblikujejo **nepr.** (- vredn.- nasprotovanje pr.) določenega dej.
 - **obj.:** okoliš. zun. pojavnosti dej.
 - **subj.:** - II – duš. področja storilca
 - čim bolj **vred. nevtrarno:** stilsko obarvane besede (*razumni razl.*) onemogočajo izključevanje protipr.
 - **ne:**

- opis KD
- obj. pog. k. (so del opisa)
- spl. kvalifikatorji ravn. (*protipr.*)
- sestavine k.pr. norme:
 - **dispozicija**: kako KD pomeni določiti zak. znake → skop + natančen opis
 - **enostavne**: kratke + jasne
 - **alternat.**: dej. se lahko izv. na več načinov
 - **blanketne**: sklicujejo na 2. pr. predpise → nevarn. Δ 2.h predpisov + pozornost spl. k.pr. meril
 - **obj. pog. k.**: mater. predpostavka- zunaj krivde
 - **pravi**: nepr. (neskladno s pr.)
 - **nepravi**: utemeljujejo kaznivost
 - **sank.**: v našem KZ le k. → relat. predpisane
- vrste:
 - **način izv.**: storitev + opustitev
 - **prepovedana posl.**: poškodbena + ogrožitvena
 - **št. ravn.**: 1- več-a. + nepopolno 2aktna (predvideno 1 ravn. + namen za 2.)
 - **št. KD v 1 ravn.**: enostavna + sestavljena
 - **čas**:
 - **trajajoča**: povzročitev + vzdrževanje → **konec**:
 - **form.**= čas izv.: vzpostavitev stanja
 - **mater.**: prenehanje stanja
 - **KD stanja**: uresničitev stanja
 - **možni storilec**: za pravilno kvalif. dej.- po novem lahko KD poseb. tudi, če označeno z »kdor«
 - **spl./ delicta propria**
 - **poseb./ - II – communia**
 - **lastnoročna**: poseb. vezanost storilca na izv. ravn.
 - **pol.**: tudi mednar. hudodelstva → **razlika le v ekstradiciji + azilom** → teor.:
 - **obj.**: napad na drž.- obstoj + neodv. + ureditev + ozemlje
 - **subj.**: namen + nagib storilca
 - **antisoc. pol. KD**: privilegirano KD → napad na temelje čl. sožitja + dr. ureditve
- modalitete:
 - **temeljno**: tipično + max pogosto + povprečno
 - **hudost**: privileg./ milejše + kvalif./ hujše → zak. ustvari različne dej. stanja
 - **delicta sui generis**: drugačne okoliš.- pomen → poseb. čl./ odstavek
- k.pr. **dobrina**: abstr. razm. ljudi do njihovih življ. inter.- ideal. vred. dr. reda → individ. + dobrine spl.
 - **kategorije**: razpoložljive + omej. razpol. + povsem nerazpol.
 - **obj. varst.a**: konkr. cilji znotraj dobrine → napadeni s KD
 - **poseb.**: konkr. določeni dr. odnosi + inter. + pr. dobrine
 - **posam**: konkr. pr. dobrina (lahko zavarov. z večjimi inkrim.)

- **stek:** izp. znaki več KD → sojenje za vsa KD — **KAJ se Kaznuje???**
 - **homogeni:** istovrstna dej.
 - **heterogeni:** raznovrstna dej.
- o **ideal.:** 1 dej.
 - **navidezni** → odnosi:
 - **specialnosti:** 1 zak. opis (special.)= vsi znaki 2. (general.) + 2. znaki, ki konkretizirajo spl. določbo
 - **subsid.:** 1 KD= predhodna faza 2. → pripravljalna + poskusi
 - **konsumpcija:** 1 zak. opis vsebuje 2. → hujša oblika udelež.be konsumira milejšo
- o **real.:** več storitev + opustitev
 - **navidezni** → dej.:
 - **sestavljeno:** samostojna KD združena v 1
 - **nek. predhodno:** predhodna dej. ^ poskusi, ki čas. ^ kraj. niso povezani z izv. 2. KD
 - **- II – naknadno** (kot subsid. odnos): dej. da uresniči namen zaradi katerega je storil KD (proda ukradeno stv.)
 - **kolektivno:** združitev več KD (istovrstna) v 1 → subj. el.
 - **nadaljevalno:** več zaporednih istovrstnih KD - serijsko
 - o **čas izv.:** istočasno √ zaporedno
 - o **tipi dej.:** istovrstnost √ istost premož.
 - o **namen:** koristoljubnost √ oškod.
 - o **okoliš.** (kraj + način...)
- **razl.:**
 - **avtentična:** da zakonod. org. → obv.
 - **sod.:** nanaša na konk. primer → ni obv.
 - **znan.:** delavci + inštituti → pomen stališč iz sod. prakse
 - **ekstenzivna:** širjenje pomena → ni dopustna, če širi cono krimin.
 - **restriktivna:** ožjenje pomena
- o **metode:**
 - **jezik.**
 - **logična:** pr. vsebina + smisel pravil
 - **sist.**
 - **primerjalna**
 - **zg.**
 - **teleološka:** glede na namen
 - **racion.:** razum → na koncu presodimo vse ostale metode

3. PROTIPR.: nepr.= veliko stopenj → protipr.= da/ ne

- o **material.:** nasproti morali
- o **form.:** - II – pr. redu (sist. vred. + norm) → nepr.= nasprotje določeni panogi

3.1. IZKLJUČENA PROTIPR.: okoliš., ko dej. kljub izp. biti KD, ni protipr.- uprav. ravn. → določeno z zak. (ne avtomatsko)- ni kaznivo

- potrebno **sorazm. med intenzivnostjo** napada + obrambe → sicer prekoračitev- ne, če uprav. pričakuje + če pretirano zaradi strahu
- **silobran:** nujna obramba (protipr.) za odvrnitev istočasnega protinapada sebe + 2.h
 - **napad:** stv. + resničen
 - **putativen:** storilec prepričan, da bil napaden, čeprav ni
 - **bogateli:** zmanjšana obj. resnost napada zaradi 2.h okoliš.
- **obramba:** zavesten odziv na napad- zoper napadalca + nujno za odvrnitev
- **skrajna sila:** odvrčanje grozeče nevarn. → kolizija 2h pr. zavarovanih inter.
 - **nevarn.:** položaj, ko bo poškodovana k.pr. dobrina + je možno preprečiti
 - stv. + **resnična**
 - **povzročijo ljudje** + živali + **narava**
 - **nezakriviljenost**
 - **istočasno**
 - **odvrčanje:** ni možno 2. + prizadejano zlo ^č od grozečega
- **sila** + grožnja: poseb. okoliš. → učinki glede na intenzivnost + vrste dobrin...
 - **absol.** sila: popolnoma onemogočeno uveljavljanje svoje volje
 - **kompulzivna** sila: pod pritiskom sile se sam odloči, da bo izv. dej.
 - **grožnja:** psih. nasilje- napoved kaj se bo zgodilo, če ne bo izp. zaht.
- **privolitev oškod.:** soglašanje oškod. ^v žrtve s KD - posegom v lastne dobrine
 - **oblike:**
 - **je zak. znak:** soglasje onemogoča subsumpcijo dej. pod abstr. normo
 - **ni zak. znak**
 - **dobrine:**
 - **razpoložljive:** pripadajo le posam. (zdravje + os. varn.)
 - **nerazpolož.:** drž. + nasprotuje morali
 - **privolitvene spos.:** merila za psih. spos. dati privolitev → za zavarovati šibke:
 - v času izv.
 - storilcu
 - odsotnost k.pr. zmot
 - **domnevana priv.:** merila za presojo volje bolnika- začasno ne more izraziti zaradi nezavesti → okoliš. za utemeljeno (glede na prejšnje obnašanje) sklepanje, da bi oškod. privolil- ko ni privolil + niti nasprotoval + niti ne more tega storiti → pomen meril skrajne sile
- **medic. posegi** → pristopi:
 - zaradi **dr. koristi** zdravstva → nek.
 - **potrebna privolitev** bolnika- za izključeno protipr.
- **samopoškodba:** k. pr.= interperson. → nek. + ne protipr.
- **poškodbe pri športu:** samo, če huda kršitev pravil + če storilec izkoristil za KD → sicer ni protipr.
- **zapoved nadrejenega-** stori podrejeni: službe, ki neposr. skrbijo za varn. [^] življ. os. [^] premož. → teor.:
 - pomen poslušnosti podrejenega → zato **protipr. le hujša** KD

- o vedno protipr. → lahko **izključena krivda**

3. KRIVDA: subj./krivdna odg.

- o **mater.:** psih. odnos storilca do njegovega dej. → sod. izreče očitek
- o **form.:** konkr. predpostavke
- **subjekt. KD:** ugotovljene morajo biti: min 14 let
 - o **prvine osebnosti:** da os. lahko storilec
 - o **subj. pog.:** da lahko k. sank.
- **normat.- psih. teor.:** zavest o protipr. + neizogibna pr. zmota izključuje krivdo
 - o **psih.:** psih. odnos storilca do dej. + posl.- izraža v naklepu + malom.
 - o **normativ.:** - subj. odnos storilca do pr. norm= vreden očitka
- **skrajna sila:**
 - o **opravičljiva:** žrtvuje dobrino za rešitev 2. pomembnejše
 - **ni protipr.:** ni dopusten silobran
 - o **opravičljiva:** - II - 2. enakega ranga → določene dobrine + resen napad
 - **izključena k. + protipr.:** dopusten silobran + možne k. udelež.be

k. odg.: pršt. + krivda

3.1. EL.:

- **pršt.:** predpostavka o duš. normalnosti ljudi
 - **ugotavljanje:** sod.psihiatr. izvedenci → presojajo: abnormal. ^ njen vpliv + obstoj motnje v času izv. + ... kar vezano na konkr. dej.
 - **prist. sod.:** tisto sod., ki dela po vredn. metodi
 - **a° libera in causa:** storilec si sam povzroči neprišt. (droge...) → storilčev odnos do povzročitve neprišt. + namen, ko v normal. stanju:
 - **naklep** izv. dej.
 - nima namena- **malom.:** ali zavedal, da lahko v opitosti/utrujenosti izv. KD- temelj= ugotovitve (ne domneve)
- o **neprišt. → pog.:**
 - **bio:** disocial. os.
 - duš. **motnje** (psihoze)
 - **manjrazvitost**
 - **psih.:**
 - **zavestno/ intelekt.:** pravilna zaznava + zavedanje sveta
 - **voljno/ volutar.:** zmožnost obvladovati svoja ravna.
- o **bistveno zmanjšana prišt.:** možna (ne obv.) milejša k.- n izključena krivda
- **naklep:** max intenzivnost storilčevega subj. odnosa do dej.
 - **namen:** zavesna usmerjenost k cilju- doseg s KD
 - **poseb. oblike:**
- o **direktni:**
 - **določni:** posl. kot jo storilec predvidel
 - **spl:** storilec ne načrtuje poseb. oblike posl.
 - **premišljen:** načrt + priprave na dej.
 - **hipni/ nenadni**

- **obarvani:** poseb. storilčev namen
 - **zavestno** → zaveda se:
 - normat. zak. **znakov**
 - prepovedane **posl.**
 - **vzročne zveze** med dej. ^ posl.
 - **volja** → st. dir. naklep:
 - **1.:** poseb. želja storilca po dej.
 - **2.:** indiferentnost ^ zoprno izv. dej. + želja po posl.
- **eventuelni:** zaveda možnosti nastanka v posl. + privolitev
 - **zavestno:** znaki + možnost posl.
 - **volja** → potrebna ugotovitev + dok.
- **malomarnost:** ni volje + niso možna iz naklepa → treba, da določeno v zak.
 - **el.:**
 - **kršitev** dolž.
 - **posl.**= poškodba zavarovane dobrine
 - **vzročna zveza** med kršitvijo + posl.
 - **obj. predvidljivost** posl.
 - **dej.:**
 - malom. **zdrav.** + lekar. storitve
 - **prometna** nesreča iz malom. + ogrožanje poseb. vrst jav. prometa
 - **zavestna:** zaveda možnosti posl. + lahkomiseln, da ne je bo ^ bo preprečil
 - **meja z event. naklepom-** Frankova formula: pri event. naklepu bi storilec privolil tudi, če bi vedel, da bo posl. nastala- zavestna malom. le, če storilec misli, da ne bo posl.
 - **nezavestna:** ni zavedal o možnosti posl.
 - **meja z naključjem:** storilec bi se moral (obj.) ^ mogel (subj.) zavedati možnosti posl.
- **zavest** o protipr.: potrebna zavest o protipr. + ni treba, da zavest o kaznivosti
 - **aktual.:** storilec se zadeva
 - **potencial.:** bi se moral ^ mogel zavedati
- **položaj** zavesti → teor.:
 - **naklepa:** sestavina naklepa
 - **krivde:** sestavina krivde

3.2. ODG. ZA HUJŠO POSL.: tipi KD

- **kvalif.:** poseb. okoliš.- strožji zak. okvir
 - le oblika temeljnega KD
 - naklep + malom.
 - I posl.
- **hujša:**
 - poseb. KD
 - I posl.
 - le malom.

4. ZMOTA: nima + napačna predstava o dejstvu (dvom ni dovolj)

- **dej.:**
 - naklepna **krivda**:
 - o **obj.**
 - o **subj.**
 - o **vzročni zvezi**
 - **izključena krivda** → zmota o okoliš.:
 - kot zak. **znakih** (nevede plača s ponarejenim denarjem)
 - ki **dopuščajo protipr.** dej. (misli, da uprav. do silobrana)
 - ki **izključujejo kaznivost** (misli, da skrajna sila)
 - **ožji** pomen: ni naklepa- lahko malom. → če protipr. omenjena kot poseb. zak. znak (če se nanaša na celotno inkrim.= pr. zmota)
 - **izključena krivda**, če neizogibna
 - **širši** pomen: zmota o okoliš., v katerih bi bilo dej. dopustno
 - **izključena naklep.** krivda
- **pr.:** storilec priznava dej. → zmota o prepovedanosti + zapovedanosti dej.
 - **neizogibna:** izključena krivda
 - **izogibna:** treba dok., da ustrezna vzpodbuda za mišljenje o protipr. + kljub temu ni naredil nič [✓] premalo → sod. fakult. možnost milejše k.
- **posr.:** pozna normo + misli, da zanj izključena protipr.
- **neposr.:** ne pozna norme

5. PRIPRAVLJALNA DEJ. + POSKUS:

- **st. dej.:**
 - **goli naklep:** notr. odločitev → nikoli v krimin. cona
 - **pripravl. dej.:** v zun. svetu + brez znakov KD → izjemoma v krimin. cona
 - **izv. dej.:** izv. zak. znaki
 - če se tu konča= **poskus** → krimin. cona- možna milejša k.
 - poskus dej. za katero= **min. k. 3 leta** zapora
 - sicer le, če **posebej določeno** v zak.
 - **dokončano** dej.: prepovedana posl. → krimin. cona
- **pripravl. dej.:**
 - **poseb. dej.:** inkrim. z vsemi el. + znaki → točno določen dej.:
 - pripomočki za **ponarejanje**
 - hudodelska **združ.**
 - **dog.** za KD
 - **pripravljalna faza 2. dej.:** inkrim. vsa dej. v zvezi s prepovedano posl.
 - **delikt lotevanja:** vsa dej. v zvezi s ciljem storilca (tudi fantazijski konstrukt)
- **poskus:**
 - **obj. str.:** uresničeni nekateri zak. znaki
 - **subj. str.:** naklep prepovedane posl.
 - **samostojno** KD
 - kvalificiran poskus: navidezni **stek**

- **opustitve:** pasivnost v trenutku, ko dobrina postane ogrožena
 - **neprave:** možna primerni + neprimerni poskus
 - **prave:** le primerni poskus
- **neprimerni/ absurdni:** uporaba sredstva ^v izv. na pred. na katerem ni mogel povzročiti prepovedane posl.
- **prostovoljni odstop:** lastna volja (ne zun. neodv. okoliš.)
 - **dokončan poskus:** preneha izv.
 - **nedokončan poskus:** prepreči prepovedano posl.
- **meje:**
 - **obj.:** dej. tudi pripravljala, ki: sestavni del krimin. načrta + neposr. pog. za izv. dej.
 - **subj.:** vsebina naklepa
 - meja **med poskusom + dokončanim** dej. → teor. aprehenzije: premož. dej.-dokončano, ko imetniku onemogočeno razpolaganje s stv.

6. UDELEŽ.: če več ljudi

- **širši** pomen: tudi sotoril. → zavest o skupnem delovanju (subj. el.)
- **ožji** pomen: napeljevanje + pomoč → vzročna zveza
- **pog.:**
 - **obj.:** skupno delovanje pri istem dej. (pred ^v med izv.) → nujna neposr. vzročna zveza s prepovedano posl.
 - **subj.:**
 - **zavest o skupnem delovanju** → pojav org. + skupinske krimin.
 - **poznati gl. storilca** (vsaj krog os.)
 - **naklep** (ne malom.) → krivda se presoja glede na posam.
 - **delicta propria**
 - hujša oblika udelež. be **konsumira** milejše
- **sotoril.:**
 - skupaj z 2. izv. zak. znake
 - **sodeluje** ^v odločilno vpliva na izv.
- **kriteriji:**
 - **obj.:** pojem izv.- mora biti pomembno za izv. (sicer pomoč)
 - **subj.:** subj.- KD o gospod. dej. ^ KD o podrejeni + meni, da sam izv.
- **posr. storilec:** izv. dej. z izrabljanjem + vodenjem 2. os. → odg. za napeljevanje + neposr. storilec pa za KD
- **nujno sotoril.:** el. zak. opisa → dej. udelež. se dopolnjujejo
- **prostovoljni odstop** + upoštevanje okoliš. ^ osebnosti: mora preprečiti soudelež. uresničiti KD
 - **delicta propria:** os. lastn. storilca
 - **konstitut. el. KD** : udelež. se k. po enakem čl., čeprav nimajo potrebne lastn.
 - **kvalifikatoren el.:** udelež. odg. za temeljno dej.
- **udelež.** (ožje): dopolnilna dej. (niso odločilna za izv.)
 - **kaznivost** → teor.:

- o odvisnosti/ **akcesornosti** udelež.: prispevajo k izv. tujega dej.
 - udelež. ne odg. za udelež. pri dej. do katerega ni prišlo
 - **omej. akces. (Slo):** zadostuje, da je gl. storilec le zač. ^v dokončal dej.
- o samostojnosti/ **principalnosti** (napeljevanje kot poseb. dej.): samostojna krimin. dej.- neuspela napeljevanja k hujšim KD, ki k. kot **poskus**
- **napeljevanje:** napeljevalec povzroči odločitev ^v utrditev storilca za izv. dej. → določena os. [^] dej. → k. enaka kot izv.
 - 1kratno + **večkratno** (če se nanaša na 1 dej.= 1 napeljevanje)
 - neposr. + **posr.** (vmesni napeljevalci)
 - o **poseb. dej.:** napeljevanje posebej inkrim., ker dej. ni (samomor)
 - o **neuspelo:**
 - **ne izv. dej.** na katero napeljan- tudi, če izv. 2. dej.
 - če dokončno **odločen že pred napeljevanjem**
 - **k.:** kakor za poskus → glede na naklep
 - **poseb. dej.:** možno k., če predpisana k. min 3 leta
- **pomoč:** presojava tudi pomoč pri napeljevanju + napeljevanje k pomoči
 - o **fiz. oblike:** sredstva + odstranitev ovir
 - o **psih. oblike:** nasvet [^] navodila + obluba, da bo prikril dej. ^v pridobljene pred. (če s tem utrdil odločitev o izv. dej.= naklep)
- **hudodelske dr.:** direkt. naklep
 - **organizator:** pripravljalna dej. + organiz. + nastopa v vseh vlogah
 - **člani:** sodeluje v dr., ki ima namen izv. KD za min 3 leta zapora
 - o **kaznivost:** ustanavljanje + sodelovanje v takih dr. → pripravljalno + ogrožitveno dej.- k. že abstr. nevarn.
 - o **skesanci:** omilitev k., če prepreči izv. dej. ^v razkrije info
 - o **oblike združenj:**
 - **skupine** (ni dr.): neorganiz. + ni skupnega cilja + vodja= KD or prevzame vodstvo
 - **dr.:** organ. + skupen namen izv. KD
 - **tolpe:** trajnejše + za izv. več istovrstnih dej. + člani večinoma oboroženi
 - **zarota:** tudi le 2 os. → dog. za izv. dej.- določena vrsta + obj.

SANK.

- **lastnosti:**
 - o **organiz.**
 - o **pr. urejene**
 - o **vnaprej določena prisila** (k. represija)
- **različne** glede na obliko k. ravn.- sorazm. s težo KD
- **namen:** gl.= zagotovitev varst.a pred KD
 - o **represija/ zatiranje:** maščevanje oškod. + nasilen poseg v prav. posam.
 - **zakonod.:** izbor ravn. določenih za k.
 - **praktično delovanje:** odkrivanje ravn. + storilcev
 - o **preventivno:**
 - **general.:** za dr.
 - -: grožnja + zastraševanje
 - +: vzdrževanje dr. reda + zaupanje v pr. + varst.o dr. vredn.
 - **special.:** za posam. → preprečevanje povračilnosti
 - o **novjše zamisli:** soc. pol. + nerepresivno + sank., ki niso k.
- **razvoj:**
 - o **izgon** iz plemena
 - o nastanek drž.: 1. oblike prisilnih ukr. → krute k.- cilj **kaznovanje**
 - o humanizacija sank. (socioantrop. šole) → cilj **resocializacija**
- **sist.:** pluralističen- več različnih k.
 - o **k.:** za polnol. + prištevne + krive
 - o **opozorilne** sank.: nadomestilo za k. odvzema prostosti
 - **pog. obsod.**
 - - II – z varst.im **nadzorstvom**
 - sod. **opomin**
 - o **varn. ukr.:** zaradi nevarn. (ne krivde) → za mladol.

1. K.:

- **teor.:**
 - o **pr. temelj:**
 - **metafiz./ idealistične t.:** maščevanje dr. zoper storilca- k. v imenu absol. pravičnosti
 - t. **dr. pogod.:** posam. odstopijo del svojim prav. drž., da opravlja skupne f potrebne za življ. + sožitje
 - **pr. normat. t.:** sank., ker posam. krši pr. red- uprav. ukr.
 - **soc. t.:** prav. + potreba dr. zavarovati se pred krimin.
 - o **namen:**
 - **absol. t.:** k.= sredstvo drž. (prav. kaznovati), da povrne zlo
 - **relat./ utilitaristične t.:** preprečevanje krimin.- prevencija
 - **mešane t.:** moral. – sodba storilca + preprečevanje KD
- **delitev:**
 - o glede na **prizadeto vredn.**

- o čas. omej. + trajne
- o gl. + stranske
- o **alternat. + kumulat.**

1.1. VRSTE:

- **smrtne:** Slo ne + skoraj vsa Eu ne → OZN za odpravo
 - o +: prav. dr. braniti se pred posam. + zadoščenje žrtvi
 - o -: nepopravljivost + neučinkovita (slaba general. prevencija)
- **zaporna:** odvzem prostosti → različne oblike glede izv. + trajanja
 - o le, če predpisana z **zak.** √ nadomestilo za neplačano/ neizterjano denar. k.
 - o **kratkotrajne:** do 6 mesecev
 - o **dosmrtna:** uprav. iz general. prevencije
 - **genocid + hudodelstva zoper človeštvo**
 - **voj. hudodelstva + agresije**
 - **stek terorizma**
 - **umor**
 - **uboj preds. rep.**
- **denar.:** max pomembna + pogosta → s pomočjo dnevnih zneskov
 - o **kot gl.:** ko predpisano
 - o **kot stranska:** KD iz koristljubnosti + če predpisan zapor √ denar. k.
- **prepoved vožnje** motor. vozila: stranska k.- fakult. izrek → določena vrsta + kategorija vozila
 - o **razlika z odvzgom vozn. dovoljenja:** storilec še vedno spos. za vožnjo

1.2. IZV.:

- **nač. zakonitosti:** k. izrečena s pravnom. sod. + le proti tistemu, na kogar se nanaša + le nujne omej. za doseg namena sank.
- **pog. odpust:** predčasna (po 1/2) izpustitev na prostost + pog., da v tem času ne bo izv. novega KD
 - o **namen:**
 - zagotovitev **discipline:** pog.= primerno vedenje v zavodu
 - **priprava na svobodno življ.**
 - o **preklic:** če vseeno izv. KD → obv. √ fakult.

1.3. REHABILITACIJA: po prestani k. vrnitev vseh prav., ki jih imel prej → izbris obsod. + fikcija, da neobsoj.

- o **zakonska:** prenehanje pr. posl. + varn. ukr. + izbris obsod.
- o **sodna:** odloči sod. na prošnjo obsoj.
- **izjema-** dajanju podatkov iz k. evidence za že zbrisane obsod.: le ustanovam + društvom, ki jim zaupani otroci
 - o **spolni napad** na os. **pod 15 let**
 - o kršitev spolne nedotakljivosti z **zlorabo položaja**

1.4. UGASNITEV K.:

- **zastaranje:**

- o **k. preg.:** potek časa za še neizveden k. post. → ni možno izreči k.
 - **rok=** od dneva izv. dej. ^v ko oškod. spos. prijaviti dej. → dej.:
 - **kolektivna:** ko izv. zadnje dej.
 - **trajajoča:** ko preneha protipr. stanje
 - **nadaljevano:** ko izv. zadnje dej. ^v za vsako posebej
 - o **izv. k.:** k. izrečena, a po poteku časa neizv. → preneha prav. do izv. k.
- **amnestija** (zakonod.) + pomilostitev (preds. drž.): odpustitev ^v Δ k.
 - o **abolicija:** za odpustitev k. preg.- možno do pravnom.

2. ODMERA:

- **povratniki:** sod. presoja- ali iste vrste + enaki nagibi + čas. razmik → če potekel določen čas= izbrisan iz evidence- ni možno šteti za povratnika
 - o **spl.:** ponovitev 2. dej.
 - o **spec.:** - II – istega dej.
 - o **1kratno**
 - o **večkratno**
- **stek:** 1notna k.
 - **zapor:**
 - prav. o **asperaciji**
 - za **vsaj 3 dej. nad 10 let** → k. 30 let
 - za **2 dej.= 30 let** → dosmrtna k.
 - **denar.:**
 - **prav. o komulaciji ALI ASPERACIJI???**
 - o **pravila:**
 - o **absorpciji:** hujša k. obsega tudi milejšo → le najhujšo
 - o **asperaciji:** k. [>] od vsake posam. + [<] Σ vseh posam.
 - o **kumulaciji:** Σ vseh k.
 - o **vštevanje** prejšnjih k. + pripora → prav. o steku
- **omilitev:** sod.
 - o dovoljuje zak. iz **krimin.pol. razl.**
 - o **olajševalne okoliš.:** ki to utemeljujejo- ugotovi sod.
- **odpustitev:** ker k. ne bi bilo upravičeno (npr. brezvredn. dej.) → obsod. sodba (ker vseeno spoznan za krivega)
- **odvrčanje** od k. post.:
 - o **odložitev k. preg.** → drž. tož.
 - o **poravnava**

2.1. INDIVIDUALIZACIJA: različne k. → zaht. po enakem obravn. storilcev

- o **predpisano:**
 - **razpon**
 - **okoliš.** (obtežev. + olajšev. : fakult. uporaba + lahko eksempl. naštete)
- o **sod. določi** višino: glede na težo + krivdo + upoštevanje osebnosti
- **razvoj:** k.= za varovanje dr. → fr. revol.= absol. določene k. → pomen osebnosti

- **sist.:**
 - o **široke** možnosti- veliko možnih sank.
 - o **podrobneje** ureja možnosti izbora sank.

3. OPOZORILNE SANK.: zamenjava k.

- **pog. obsod.:** majhna verjet. ponovitve dej. + slab vpliv kratkih zapornih k. → samostojna sank. + ni pr. posl.
 - o **pog.** za izrek:
 - k. ni predpisana- **določi sod.**
 - za **KD do 3 let** zapora
 - upoštevanje osebnost + življ. + st. odg. + **okoliš.** storilca
 - o **sist.:** pog.= da v preizkusni dobi (1-5 let) ne izv. novega dej.
 - **preizkušnja**- angl.-am.: ne izreče k. + pog. odložitev izreka
 - **pog. obsod.-** kontin.: izrečena k. + - II - izv.
 - **preklic** pog. obsod.: upošteva določeno k.
 - **ne prekliče** pog. obsod.: izrek k. √ pog. obsod. za novo dej.
 - o pog. obsod. **z varst.im nadzorom:** nadziranje obsoj. izven k.pr. sist. → ni samostojna sank.
 - varst. **nadzorstvo**
 - - II - + določena **navodila**
- **sod. opomin:** sklep brez krivdoreka + ni pr. posl. → sod. spozna, da omogoča doseg namena sank. → **pog.:**
 - o **KD do 1 leta** zapora: olajševalne okoliš.
 - o **KD do 3 leta** zapora: posebej določena možnost

4. VARN. UKR.: dr. obramba zoper nevarne storilce- odvzem prostosti → dopolnilna ^ samostojna sank. + za poseb. storilce

- **nevarn.:** verjet. ponovitve- prevencija/ kurativni ukr. → odpravljanje okoliš. + stanj
- **vikarirajoči/ sist.** nadomeščanja sank.: sod. izbere 1 od k. (varn. ukr. √ zapor)
- **vrste:**
 - o **prepoved** opravljanja **polica:** zloraba poklica za izv. KD
 - o **odvzem voznškega** dovoljenja: nespos. za varno vožnjo os. ukr.
 - o **odvzem pred.:** last storilca- sicer le, če spl. varn. (ne pred., ki jih s KD pridobil) → stv. ukr.
 - o **prepovedni:** prepoved opravljanja določenih dej.
 - o **kurativni:** tretmaji- psihiatr. + zdrav. zdravljenje:
 - v zdrav. **zavodu**
 - na **prostosti**
 - **neprišt.-** namesto sank. (samostojno)
 - **bistveno zmanjšana** prišt.- poleg sank.

MLADOL. PR.

1. PRESTOPNIŠTVO: KD (krimin.) + odklonska + deviantna vedenje

- **pr. sist.** prestop.:
 - o **ožji** pojem: le KD mladol.
 - **org. soc. varst.:** za otroke + odklonska ravnanja → ukr., ko še ni KD
 - o **širši** pojem- ang-am.: tudi ravnanja otrok + odklonska ravnanja.
- **znač.:**
 - o gl. **namen**= prevzgoja: strok. usposabljanje za dr. sprejemljivo življenje.
 - večinoma **ukr.:** v neΔ okolje + pomoč ^ vzgoja ^ nadzor + večinoma ukori → register sank. za mladol.
 - o **statistika:** 80% premož. KD + veliko nasilja + ↓ starosti (več otrok)
 - o **storilci:**
 - **nedozorele** osebnosti + zanemarjena vzgoja + delujejo nepremišljeno
 - veliko v **skupinah**
 - močan **vpliv okoliš.** + 2. razl. kot pri polnol.
 - o **dejavniki:** spl. soc.-eko. ++ individualni + iz okolja
- **starostne skupine:**
 - o – **14:** ne k. + ne ukr. → org. soc. varst.a
 - o **mlajši mladol.**- 16: le ukr.
 - o **starejši mladol.**- 18: praviloma vzgojni ukr. + izjemoma k.
 - o **mlajši polnol.**- 21: k. odg.- k. → možnost vzgojnega ukr. nadzorstva org. soc. varst.a ^ zavoda- presoja sod. glede na osebnost + okoliš.
- **Δnljivost:** sod. možnost ustavitve ^ nadomestitve ukr. z 2.- glede uspešnosti prevzgoje → določena min ^ max doba + ni nujno, da sod. v izreku določi trajanje

1.1. RAZVOJ:

- o **Rim**= 3 skupine mladol. glede na k. odg. → nač.: zlobna volja nadomesti starost (kaznovanje tudi otrok)
- o **Fr. KZ:** k. odg. mladol. glede na razsodnost
- o **soc. šola** + F. von Listz: individual. k. sank. + gl. pri mladol.= prevzgoja
- o **2./2 20. st.:** kategorija mlajših polnol.
- o **OZN-** standardna min pravila za mladol.: min. okvir. → **nač.:**
 - **skrajnega** sredstva
 - **prevzgoje**
 - **enakega** proc. **varst.a** (kot za polnol.)
 - **omej. odvzema prostosti-** čim krajše trajanje (kolikor nujno)
- o **1. sod. za mlad.:** Chicago konec 19.st.
- **Slo:**
 - o **KZ iz 2./2 19. st.:** poseb. določbe za mladol.
 - o **Lj (A):** poseb. sod. oddelek + 1. sod. za mladol.= Fran Miličinski
 - o **Yugo:** mladol. k. pr. urejeno v KZ
 - **mlajši** mladol.: 14-17 (potem – 16) → k. neodg.- vzgojni ukr.
 - **starejši** mlad.: -21 (potem – 18) → k. odg.- tudi k.

- o **novela:** ni delitve mladol. + vzgojni ukr. za vse glede na os. ^ razvitost

2. VZGOJNI UKR.: 1-3 leta- o prenehanju odloči sod. → če izrečena k., lahko sod. izreče vse ukr. razen prepovedi opravljanja poklica

- ukr. **na prostosti:** merila:

- **opozorilo** o nepravilnosti ravn.
- vzgoja + pravilen razvoj v **dotedanjem okolju**
- strok. **vodenje**
- s pomočjo **kratkih** programov

- o **ukor:** najmilejši + opozorilo o škodljivosti ravn. ^ da bo naslednjič k.

- o **navodila + prepovedi:** obv.- mladol. zmožen izp. ^ možno nadzirati + upoštevanje pripravljenosti za sodelovanje + če neizp.= nadzor CSD → **obv.:**

- os. **opravičilo** oškod.
- **poravnava** storilca + oškod.:
 - **odškod.**
 - **delo** (določen max + ne motiti šolanja ^ zaposlitve)
- redno obiskovanje **šole** (če pogosto šprical)
- **usposabljanje** za poklic + udelež. v programih soc. treninga
- **nastanitev 2.** (če nima stalnega bivališča)
- **delo** v korist humanitarni + lokal. organiz.
- **zdravljenje** + obiskovanje posvetovalnic (poklicne + psihol. ...)
- **preizkus prometnih** predpisov + prepoved vožnje motor. vozila

- o **nadzor org. soc. varst. (CSD):** potreba po trajnejšem nadzoru ^ pomoči + navodila- če neizp.= zavodski ukr. → delo **svetovalca:**

- **nadzor** + zdravljenje
- skrb za **šolanje** + zaposlitev
- **izločitev iz okolja**, ki – vpliv + **ureditev razm.**

- **zavodski ukr.:** stalni nadzor ^ vodstvo + skrajno sredstvo → merila:

- **trajnejši ukr.-** le kolikor nujno + določeno v zak.
- **izločitev iz okolja**
- **posebej usposobljeni** strokovnjaki

- **pog. odpust** v času oddaje v dom: + vpliv- ne ponavlja KD + lahko nadzor CSD za čas odpusta
 - **pog.:**
 - o **form.:** po 1 letu
 - o **mater.:** glede na rezultate vzgoje
 - **fakult.-** možen preklic:
 - o **ново KD**
 - o **neizp. obv.,** ki določi CSD

- o oddaja v **vzgojni dom:** min 6 mesecev

- o - II - **prevzgojni dom:** učinkovitejše + za hujša KD ^ povratnike + min 1 leto

- o - II - **zavod za usposabljanje:** subsid. ukr.- nadomešča oddaji v dom ^ varn. ukr. obv. psihiatr. zdravljenja + za mladol. z motnjami v razvoju

2.1. IZBIRA UKR.: odloči sod. + sodelovanje strokovnjakov

- gl. **namen**= mladol. potrebe po prevzgoji → **okoliš.**:
 - o **starost** + duš. razvitost + **lastn.**
 - o dotedanja **vzgoja** + okoliš.
 - o prejšnji **ukr.** + k.
- Δ + ustavitev: sod. ustavi, ko dosežen namen ukr. → pog.:
 - o nove **okoliš.**
 - o **uspeh** vzgoje + usposabljanja
 - o **neizv.** izrečenega ukr. v 1 letu od pravnom. → sod. spet odloči ali naj se izv. [∇]
Δ [∇] ne izv.

3. K.: izrekajo izjemoma + namen kaznovanja ^ vzgoje ^ prevencije

- **gl.:**
 - o mladol. **zapora:**
 - **pog.:** glede na st. krivde (merila kot pri polnol.) + prišt. (odv. od zrelosti) + ali razumel pomen dej. + ali imel rav. v oblasti
 - **starejši** mladol. + **k. odg.**
 - le KD z **min 5 let** zapora
 - sod. ugotovi, da ni uprav. do vzgojnega ukr. zaradi **vrste dej.** ^ **st. k. odg.**
 - **odmera:**
 - **spl.** pravila: sod. ni vezano na predpise za polnol.
 - o 1/2- **5 let** → za hujša dej. (predpisano 30 let): 5-10 let → izrekanje na cela leta ^ mesece
 - o **ne določbe** o: omilitvi ^ odpustitvi ^ postrožitvi k. + pog. obsod.
 - **poseb.** – II -: sod. določi trajanje + upoštevati okoliš.:
 - o **osebnost** (st. zrelosti)
 - o **čas** potreben za prevzgojo
 - **več dej.:** ne za posam. dej. + ne določbe o steku za polnol.
 - o samo dej. s k. zapora: **1 k.** v zak. mejah
 - o dej z različnimi k.: **samo zapor**
 - **izv.:**
 - **spl.:** v k. zavodih ločeno od polnol. (do 23 leta, razen, če še usposabljanja) → **možnosti za izobraževanje**
 - **pog. odpust:** smiselno določbe za polnol. → po min 1/3 + hkrati 6 mesecev
 - **učinek na vzgojne ukr.:** če v času ukr. stori novo KD → zapor + prenehanje ukr.
 - **zastaranje izv.:** če preteče od pravnom.
 - o **10 let od obsod. za nad 5 let zapora**
 - o **5 - II - 3 - II -**
 - o **3 - II - do 3 - II -**

- o **denar. k.:**
 - **pog.:**
 - **star. mladol. + k. odg.**
 - **KD do 5 let** zavora + **denar. k.**
 - **če spos. plačati** z lastnimi doh.
 - **odmera:**
 - **spl.:** dnevni zneski (2- 180)
 - **stek:**
 - o **sama** dej. z **denar. k.:** spl. prav. o steku
 - o dej. z **različnimi k.:** 1 k.= denar. ^v vzg. ukr.
 - **izv.:** kot pri polnol. → če ni možno prisilno izterjati= nadomestilo z nezavod. vzg. ukr. + ni možno z zaporom
- **stranske:** enaki pog. kot za polnol.
 - o **prepoved vožnje** motor. vozila
 - o **izgon** tujca iz drž.

4. IZREKANJE POLNOL.: sank. predvidena za mladol.

- storili kot **mlajši mladol.:** restriktivnost
 - o **ne** soditi, če že **21** let
 - o **k. le,** če dej. **nad 5 let** zavora
 - o le **zavodski ukr.** → fakult.- le, če smiselno glede na:
 - **težo** dej.
 - **čas pretekel** od storitve
 - storilčevo **obnašanje** po storitve
 - **namen** ukr.
- storili kot **star. mladol.:** za vsa dej.
 - o **sank.:** fakult.
 - **nadzor** CSD
 - **zavod. ukr.** (do 23 leta)
 - **gl. k.** (če izp. pog.)
- storili kot **mlajši polnol.:** možnost obravnavanja kot mladol. → do 21 let
 - o max dojemljivost za **zun. vplive** + dozorevanje je odv. od posam.
 - o **vzgojni ukr.:** fakult. namesto zavora za polnol. → max do 23 let
 - **nadzor** CSD + **zavod. ukr.** → ne prepoved opravljanja poklica
- **med sojenjem** dopolnil **21** let: uporaba 2. pr. režima kot veljal zanj ob storitvi
 - o **namesto mladol.** zavora možnost navadnega ^v pog. obsod. → posl.:
 - **enake pr. posl.**
 - **izbris** obsod. + rehabilitacije **po 3h letih**
- **učinek zavora** na vzgojne ukr.: izrek zavora, čeprav že ukr.
 - o **nad 1 leto** zavora: neizv. ukr.
 - o **do 1 leta** zavora: sod. odloči o izv./ neizv. ukr.
 - o – II - + **med izv. ukr.:** sod. odloči o nadaljevanju ukr. (po k.)

POSEB. DEL

1.* ODG. PR. OS.: gos. krimin.- os. z gos. močjo

- **ZOPOKD** + tudi mednar. org. ^ pr. a.
- pr. **ureditev**: izjema od nač., da lahko le fiz. odg. kot storilec
 - o **dr. ne** more biti **storilec**: storila os. v imenu pr. os.- obstoj poobl.
 - o **poseb. obj. odg.**: le za gos. prestopke
- **KD** :
 - o izv. **protipr. sklepa**
 - o **vpliv** vodstvenega + nadzor. org. **na storilca**
 - o **pridobitev** protipr. **premož.**
 - o **opustitev dolž.** skrbnosti
- **sank.:**
 - o **premož.**
 - o **prenehanje** pr. os.
 - o **prepoved udelež.** na razpisih
 - o **prepoved trg.** s fin. instrumenti
 - o **varn. ukr.**

2. KD ZOPER ŽIVLJ. + TELO: čl. življ. + integriteta → spl. dej. (razen detomora)

- **KD zoper življ.:**
 - o **umor:**
 - **običajno**: naklep + protipr. uničenje čl. življ. → rojstvo- smrt
 - o **silobran** ni protipr.- ni KD
 - o **okuženi s HIV**, ki to ve + prenos s pred. ^ seksom → če ne umre= poskus umora
 - o **poslabšanje stanja**, ki samo vodi v smrt
 - **sredstva**:
 - o **neposr.:** orožje + strup + zadavljenje
 - o **posr.:** poškodovanje tuje stv. + razdražitev živali...
 - **storitev + nepr. opustitev**
 - **smrt**: konec= zastoj srca + prenehanje dihanja
 - o **bio**: noben del čl. ni živ
 - o **možganska/ cerebralna**: možgani ne delujejo več
 - o **klinična**: še živi deli čl.
 - o **navidezna**: šibko življ.- ni mogoče zaznati (koma)
 - **kvalif. oblike**: če znaki več oblik= navidezni ideal. stek
 - uboj na grozovit ^ zahrbtn način:
 - o **grozovito**: žrtev občuti (ne po smrti) nadpovprečno fiz. + psih. trpljenje
 - o **zahrbtno**: izrabi zaupanje žrtve- ne zazna nevarn.
 - umor iz koristoljubja + zaradi 2. dej. + maščevanja...:
 - o **koristoljubje**: obarvani naklep pridobitve mater. koristi- le direkt. naklep (ded. + po naročilu...)

- rop z namenom prilastitve stv.: **rop konzumiran** v dej. umora
 - rop brez namena prilastitve: **real. stek**
 - **zaradi** storitve + prikritja **2. dej.:** vedno real. stek + obarvani naklep storitve 2. dej.
- brezobzirno **maščevanje** + 2. nizkotni razl.: sovraštvo...
- umor **ur. os.**
- - II – v **sostorilstvu:** enaka odg. (ni nujno, da vsi k. odg.)- ne glede na to, KD prizadeje smrt
- **poskus** umora:
 - če med dej. več časa= **real. stek** umora + poskusa
 - **neprimeren poskus:** streljanje v mrtvega + pokvarjeno orožje.
 - če si **premisli** med povzročanjem tel. poškodb: poskus konzumira tel. poškodbo
- **konzumiranost:**
 - **dej. v umoru:**
 - **nasilje**
 - **tel. poškodbe**
 - **poškodovanje tuje stv.,** če nastalo ob umoru
 - **udor v stanovanje,** da umori→ navidezni real. stek- udor= predhodno nekaz.
 - **umor v dej.:**
 - smrt pri veleizdaji + napadu na **drž.** (neodv. + ozemlje)
 - **nasilje** ^ umor max **drž. os.** + os. v mednar. varst.
 - smrt pri **oboroženem uporu + terorizmu** + diverziji + sabotaži
 - **genocid**
 - **voj. hudodelstvo** zoper civ. preb. + bolnike
 - **protipr.** pobijanje + povzročanje ran **sovražniku**
 - **jemanje talcev**
 - **stek:**
 - **spravi v smrtno nevarn. še 2. os.:** ideal stek s povzročitvijo spl. nevarn.
 - **streljanje v množico + cilj zadeti čim več os.:** stek umorov + poskusov umorov- event. naklep
- **uboj na mah:** privilegirana oblika → hipni naklep- razdraženost
 - **razdraženost** tako huda, da poseb. duš. stanje- ne nadzoruje ravn.
 - **prispevki oškod.:** brez storilčeve krivde
 - **napad:** osredotočen na storilca + bližnjo os.
 - **hude žalitve:** čast ^ dobro ime + presegati običajno mero
 - **hkrtati zak. znaki prekoračenega silobrana:** povezava obeh dej.
- povzročitev **smrti iz malom.:** če lahko storilčevi malom. pripišemo smrt os., ki se na kraju običajno zadržuje (opustitev zavarovanja jame)- če nevarn. za vse= povzročitev spl. nevarn. z odg. za hujšo posl.

- **storitev** + nepr. opustitev
 - **konzumirana** po nač. specialnosti v:
 - **prenos** nalezljivih **bolezni**
 - proiz. + promet z nevarnimi sredstvi **zdravljenja**
 - promet. nesreča iz malom. + ogrožanje jav. **prometa**
 - povzročitev nevarn. z **gradb. + jedr. snovmi**
 - **detomor**: privilegirana oblika + poseb. KD + le naklep
 - **poseb.** abnormalno **psih. stanje** zaradi poroda
 - **odg. udelež.**
 - **napeljevanje k samomoru**: dokončani [✓] poskušeni
 - **napeljevanje**: sprožil izv. [✓] utrdil odločitev- dokončno odločitev sprejme samomorilec
 - **poskus**: samomor ni poskušen → neuspelo napeljevanje-kaznivo
 - **pomoč**: nasvet + sredstva + odstranitev ovir
 - **nač.** principalnosti
 - **neprišt.** samomorilca:
 - - **14**: povsem neprišt.
 - **14-18**: bistveno zmanjšana prišt.
- zoper **bodoče življ.**:
- **nedovoljena prekinitev nosečnosti**: le naklep
 - **kazniv vsak poseg** v telo (poskus + pomoč + dokončano dej.), če možnost prekinitve nosečnosti
 - **privolitev nosečnice ne izključuje protipr.** → izjema od nač., da privolitev oškod. izključuje protipr.
 - **kvalif. dej.**: brez privolitve (če zmota storilca= temeljno dej.)
 - **smrt** ♀:
 - **naklep**: umor
 - **sicer smrt iz malom.**
- zoper čl. **tel. celovitost**: tel. poškodbe → spl. naklep + st. poškodbe odv. od posl. (ne naklepa)- ugotavlja sod.medic. izvedenec
- **lahka**: orožje [^] nevarn. orodje + uporaba sredstva [^] dela telesa na katerega usmerjeno
 - **niti abstr. smrt. nevarn. + uničen noben del telesa/ organ**
 - **kratka nespos.** za delo
 - **začasna** [^] lažja okvara zdravja + **ni iznakaženosti**
 - **konzumiranost** v:
 - **umor** + uboj na mah
 - **detomor** + nedovoljena prekinitev nosečnosti
 - huda + poseb. **huda tel. poškodba**
- **huda**:
- **poseb. huda**: možen event. naklep smrti
 - **odg. za hujšo posl.**: storilec naklepno do temeljne posl. + malom. do hujše posl.

- **ogrožanje** življ + tel. integritete:
 - o **sodelovanje pri pretepu**: obj. pog. kaznivosti= smrt ˇ huda tel. poškodba
 - **pretep**: fiz. spopad vsaj 3h
 - o z **nevarnim orodjem pri pretepu + prepiru**: konkr. nevarn.
 - **prepir**: medsebojno prerekanje vsaj 2h z besedami ^ kretnjami + brez fiz. spopada
 - o **povzročitev nevarn.**: pr. opustitev → povzročitev smrtne nevarn. za 2. + opustitev pomoči
- zoper **solidarnost**: pr. opustitve
 - o **zapustitev slabotne os.**: kdor ne more skrbeti zase
 - o **opustitev pomoči**

3. ZOPER ČPS: kršitev zas. + enakopr. + svobode gibanja + avtor. prav. + napad pol. prav.

- o **naklep**
- o **poškodb.**- izjema= ogrožanje varn.
- o **kvalif. oblika** (večinoma)
- kršitev **enakopr.**: prikrajšanje + omejitev prav. + podaritev prav. 2.
- **prisiljenje**: pogosto del navideznega idealnega steka
- **protipr. odvzem prostosti**: trajajoče dej.
- **ugrabitev**: dej. stanja → odvzem prostosti z namenom izsiljevanja
- **ogrožanje varn.**: grožnja resna + žrtev občutek ogroženosti + ni pomemben resničen namen izv.
- **neuprav. os. preiskava** + prisluškovanje ^ zvočno snemanje + slikovno snemanje
- **kršitev tajnosti občil**
- nedovoljena objava zas. pisanj + **zloraba os. podatkov**
- **kršitev nedotakljivosti stanovanja**: vsak protipr. vstop + preiskovanje tujega stanovanja- tudi poskus → prostori za počitek + delavska stanovanja + domovi ^ hoteli + zaprti prostori tuje lasti
- **neuprav. izdaja poklicne skrivnosti**: os. pri opravljanju poklica (zdravnik + zag. ...) → izključitev protipr., če korist dr. ˇ kot ohranitev skrivnosti
- **kršitev prav. do pritožbe**
- **preprečitev** ^ oviranje **jav. shoda + tiskanja** ^ oddajanja
- **kršitev avtor. prav.** + neuprav. izkoriščanje avtor. dela

4. ZOPER VOLILNO PRAV.:

- zoper volil. **prav. posam.**: volil. prav. posam. + prav. do glasovanja
- nedovoljen **poseg v volil. projekt**: volitve same

5. ZOPER ČAST IN DOBRO IME: spl. + naklepna

- **posam.**:
 - o **razžalitev**: žaljiva vred. sod. o 2. os. + obj. podana → dok. o resničnosti ni dopusten
 - o **obrekovanje**: neresničnost dejstev → obj. podana + storilec mora zavedati
 - o **žaljiva obdol.**: storilec mora zavedati → ne, če storilec dok. resničnost ˇ utemeljenost prepričanja- razžalitev ˇ očitanje KD z namenom zaničevanja

- o **opravljanje**
- o **očitane KD z namenom zaničevanja**
- drž. + mednar. **organiz.** + predstavnikov

6. ZOPER SPOLNO NEDOTAKLJIVOST: naklep + večinoma spl. → veliko temno polje

- o **sila** + grožnja
- o **zloraba mladosti** √ mladol.
- o **zloraba podrejenosti**
- o **s prostitucijo**
- **posilstvo**: proti os. 2. √ istega spola + tudi kdor prisili žrtev v občevanje z 2. → sila + grožnja
- spol. **nasilje**: spolna dej., ki ne spolno občevanje → sila + grožnja
- spol. **zloraba slabotne os.:** os., ki se ne more upirati- ne nasilje
- spol. **napad na os. mlajšo od 15:** sporazumni odnos
- kršitev spol. nedotakljivosti z **zlorabo položaja:** os. starejša od 15
- **posredovanje pri prostituciji: zloraba**
- prikazovanje + izdelovanje pornografskega gradiva: obj. varst.= mladina

7. ZOPER ČL. ZDRAVJE: večinoma poseb. dej. + 2 malom. (zdravljenje + lekar. dej.)

- o **nespoštovanje ukr. zoper širjenje** nalezljivih bolezni
- o **nepravilno delo v zdrav. + veter. stroki**
- o proiz. + promet + uporaba **omogočanje uživanje zdravju škodljivih snovi**
- **malom. zdravljenje:** ne, če naklepno v nasprotju s pravili + z najboljšim namenom za pacienta

8. ZOPER ZAK. ZVEZO + DRUŽ. + OTROKE: naklep

- **2jna zak. zveza**
- **Δ rodbinskega stanja**
- **odvzem mladol. os.** + zanemarjanje + surovo ravn.
- **kršitev druž. obv.**
- **izmikanje plačevanju preživnine**
- **krvoskrunstvo:** občevanje z mladol. sorodnikom

9. ZOPER DEL. RAZM. + SOC. VARN.T:

- o **kršitev prav. delavcev**
- o **ogrožanje varn. pri delu**
- o **KD zoper soc. varn.**

10. ZOPER PREMOŽ.: spl. dej. + naklep- večinoma obarvani + enako obravnavanje ne glede na to v čigavi lasti

- o **pred.= stv.** √ premož. prav.
- o **odvzem** + oškod. storilcu izroči pred. + poškodovanje √ uničenje stv.
- **tatvina:** dokončano, ko storilec stv. vzame- lahko razpolaga (teor. o aprehenziji)
 - o **privilegirana:** majhna vred. ukradene stv.
 - o **kvalif. oblike:**

- **velika** tatvina: poseb. način (vlom...)
- **rop**: sila + grožnja
- **roparska** tatvina: sila + grožnja za obdržanje stv.
- **odvzem motor. vozila**: tatvina rabe
- **goljufija**: goljuf. namen od zač.
- **izsiljevanje**: spec. oblika prisiljenja- ideal. stek po odnosu spec.
- **oderušvo**
- **prikriivanje**: ne, če vnaprej obljubljen- pomoč pri KD

11. ZOPER GOS.:

- varst. **tržišča** pred nelojalno konk. + monopolom
- – II- **kupcev + posl. partnerjev**
- pr. varn. v **posl.**
- notr. varst. **podj.** + bank...
- varst. **monetar. sist.**
- varst. drž. inter.- **dav. + carine**
- **zloraba notr. info**

12. ZOPER PR. PROMET:

- **listina**: pisanje + nosilec podatkov + pred. za dok. določenega dejstva
 - **ur.**: izda ur. os.- ur. dolž. + sestavijo zasebniki- overi ur. os. → vse jav. listine
 - **jav.**: izda drž. org. + samoupr. lokal. skupnost + nosilec jav. poobl.
 - **zas.**
- **falsifikat**:
 - **mater.**:
 - **izda os.**, ki je ne more
 - **podpisana os.**, ki ni izdala
 - **predrugačenje** pr. listin
 - **intelekt.**: lažna vsebina (izda ur. os.)

13. ZOPER UR. DOLŽ. + JAV. POOBL.: naklep + subsid. uporaba (če ni pog. za spec. KD)

- **kršitev vestnosti + poštenja**
- **korupcija**
- **kršitev prav. posam.**
- **podkupovanje**: akt.= dajanje podkup. + pas.= sprejemanje → ur. os. v mejah pravic
 - **pravo**: opravi dej., ki ga ne bi smela (ali ne opravi)
 - **nepravo**: opravi dej., ki bi ga tudi sicer morala (ali ne opravi)

14. ZOPER VOJ. DOLŽ.: normal. delovanje + pravilno izv.

- **napad na celovitost obrambni sist.**
- **kršenje voj. dolž. pri opravljanju poseb. nalog**

15. ZOPER. PRAVOSOD.:

- o **oviranje delovanja** pravosod. org. pri preprečevanju + odkrivanju KD
- o aktiviranje pravosod. org. z **napačnim usmerjanjem** dej.
- o **oviranje izv.** odločitev pravosod. org.
- **opustitev ovadbe**, da se pripravlja KD + za KD ^ storilca: prava opustitev + izključena kaznivost udelež.
- **pomoč storilcu po storitvi** dej.: direkt. naklep + aktivno delovanje
- **kriva ovadba**: storilec ve, da gre za dej. preg. po ur. dolž. + os. ni storila dej.
- **kršitev tajnosti post.:** lahko vsak udelež. v post. → ne, če ur. os.- izdaja ur. tajnosti
- **beg** os., ki ji odvzeta prostost: sila + grožnja
- **upor** os., ki vzeta prostost: nujno sostorilstvo

16. ZOPER JAV. RED + MIR: spl. + naklep + večinoma poškodb.

- o **zoper jav. red in mir** (ožji smisel)
- o **zoper jav. os.** + jav. dej.
- o **zoper pieteto umrlih**
- o **ostalo**
- **hudodelsko združ.:** samostojno inkrim. pripravljalo dej. (kaznivost dej., ki niso napeljevanje) → dog. o izv. dej. s k. nad 3 leta zapor
- **nasilništvo**
- **preprečitev ur. dej.** ur. os.: sila + grožnja o sili
- **napad na ur. os.:** ko opravlja naloge varn.: lahko navidezni stek ogrožanja varn. + preprečitve ur. dej. ur. os.
- **lažno izdajanje** za ur. + voj. os.: direkt. obarvani naklep
- **prepovedan prehod čez drž. mejo:** ilegalno prečkanje meje + oborožen ^ nasilen
 - o **kvalif. dej.:** spravljanje 2.h ljudi čez mejo- koristoljubje

17. ZOPER SPL. VARN. LJUDI + PREMOŽ.:

naklep ^ malom. + večinoma ogrožitvena dej. (konkr. + abstr. nevarn.)

- **odg. za hujšo posl.:**
 - o povzročitev **spl. nevarn.**
 - o – II – **nevarn. pri gradb. dej.**
 - o – II - **z jedr. snovmi**

18. ZOPER VARN. JAV. PROMETA: odg. za hujšo posl.

- o **spl.**
- o **poseb.:** določena vrsta prometa
- povzročitev **promet. nesreče iz malom.:** obj. pog. kaznivosti= huda tel. poškodba → ne, če naklepno- real. stek poškodovanja tuje stv. + povzročitve spl. nevarn.

19. ZOPER OKOLJE + PROSTOR + NARAVNE DOBRINE: spl., razen nevestna veter. pomoč (malom.)

20. ZOPER VARN. RS + NJENO UST. UREDITEV: direkt. ^ obarvani naklep + pol. dej.= napad na drž. kot oblast

- o **čista** pol. dej.

- o **relat. pol. dej.:**
 - **kompleksna:** izp. zak. znaki navadnega + pol. KD → znaki pol.= nagib + namen + cilj
 - **koneksna:** pripravljalna + naknadna za pol. dej.- inkrim. drugje
- **veleizdaja:** dej. napad
- **ščuvanje k nasilni** Δ ust. ureditve: edini verbalni pol. delikt

21. ZOPER OBRAMBNO MOČ DRŽ.: naklep

- o **zoper** poseb. **obrambo oby.**
- o **zoper voj. ukr.** pri opravljanju voj. dolž.
- o **zoper** sredstva + **ukr. za obrambo** drž.
- o **zoper državljan. zvestobo** + predanost drž.

22. ZOPER ČLOVEČNOST + MEDNAR. PR.:

- **genocid**
- **voj. hudodelstva**
- **KD storjena med voj.** + oboroženim spopadom po voj.
- **zoper** tujo drž. + **mednar. organiz.** + os. mednar. varst.
- **zoper vredn.** zavarovane po **mednar. pr.**